

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-479/12-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Gymnázium, Lanškroun, nám. Jana Marka Marků 113
Sídlo:	nám. Jana Marka Marků 113, 563 12 Lanškroun
IČ:	49 314 653
Identifikátor:	600 013 057
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	RNDr. Věrou Šverclovou
Zřizovatel:	Pardubický kraj
Místo inspekční činnosti:	nám. Jana Marka Marků 113, 563 12 Lanškroun
Termín inspekční činnosti:	19. až 23. 3. 2012

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Inspekční činnost byla vykonána na podnět podle § 174 odst. 5 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Aktuální stav školy

Gymnázium, Lanškroun, nám. Jana Marka Marků 113 (dále jen škola) vykonává pouze činnost střední školy. Stravování je zajištěno v nedaleké výdejně Školní jídelny MADORET, spol. s r. o., B. Smetany 493, 563 01 Lanškroun.

Ve školním roce 2011/2012 je realizováno vzdělávání žáků v denní formě oborů vzdělání 79-41-K/41 Gymnázium (1. až 3. ročník, 4-letý obor vzdělání) a 79-41-K/81 Gymnázium (1. až 7. ročník, 8-letý obor vzdělání) podle školních vzdělávacích programů (dále jen ŠVP) zpracovaných školou podle rámcových vzdělávacích programů (dále jen RVP) příslušných oborů vzdělání a v posledních ročnících dobíhajících oborů vzdělání 79-41-K/401 Gymnázium – všeobecné (4. ročník, 4-letý obor vzdělání) a 79-41-K/801 Gymnázium - všeobecné (8. ročník, 8-letý obor vzdělání), kde vzdělávání probíhá

podle učebních dokumentů schválených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT).

Nejvyšší povolený počet žáků činí 372 žáků. V době inspekční činnosti škola aktuálně vzdělávala ve 12 třídách celkem 338 žáků. Žáci jsou převážně ze spádové oblasti.

Ve škole pracuje 36 zaměstnanců, z toho je 30 pedagogických pracovníků, a dále jsou k zajištění činností subjektu se 4 pedagogy uzavřeny dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti.

Informace o dění ve škole, aktuální činnost školy a další informace jsou uvedeny a prezentovány na webových stránkách školy <http://www.gympla.cz>.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

V posledních třech letech škola zaznamenala stabilní počet žáků, ale ve školním roce 2011/2012 počet poklesl o 23 žáků, následně tak klesla i naplněnost tříd průměrně na 28 žáků na třídu. V době inspekční činnosti počet žáků školy činil 91 % maximálního povoleného počtu žáků. Ve skupinách pro výuku cizích jazyků jsou respektovány maximální počty žáků.

Z inspekčních zjištění vyplynulo, že přidělené finanční prostředky ze státního rozpočtu jsou dostačující pro běžný provoz. Dílčím zdrojem financí jsou dále příjmy z rozvojových programů města Lanškroun, z grantů poskytovaných Pardubickým krajem nebo z finančních příspěvků a darů místních firem.

Partnersky se škola účastní programů pořádaných lanškrounskými organizacemi, jedná se např. o spolupráci s kulturním centrem při pořádání „*Majáles*“. Muzeum města vyhláší v rámci soutěže „*Lanškroun historický*“ témata ke zpracování a prezentaci žáků jsou následně zveřejněny ve sborníku muzea. Velmi se osvědčila spolupráce s městskou knihovnou na podporu čtenářské gramotnosti a s „*Domem dětí a mládeže*“ se škola zapojuje do přírodovědné akce „*Den Země*“, kdy se žáci podílejí na budování naučné stezky v okolí Lanškrouna. V posledních dvou letech finanční gramotnost žáků podporuje i spolupráce s Komerční bankou, která pro školu pořádá přednášky zaměřené na oblast rodinných financí. Rozvinutá je i spolupráce se základními školami, kdy se gymnázium aktivně podílí na organizování sportovního dne pro žáky všech zúčastněných škol nebo společně připravují témata na soutěž „*Den fyziky*“. Díky vzdělávacímu programu *FYBICH* (vzdělávání v oborech biologie, chemie a fyziky) organizovaným holdingem *CONTIPRO* škola motivuje mladé lidi k práci ve vědeckých oborech.

Od minulé inspekční činnosti došlo k doplnění některého materiálního vybavení. Jedná se zejména o vytvoření menšího hřiště s umělým povrchem za budovou školy, pořízení dalších prostředků didaktické techniky ve třech učebnách a doplnění školní knihovny vhodnou literaturou a cizojazyčnými slovníky. V biologii došlo k posunu ve vybavení učebny, neboť se podařilo získat interaktivní tabuli. Škola aktuálně spolupracuje se školskými a dalšími subjekty ve městě, které např. pomáhají dotvářet materiálně technické zázemí výuky (tělocvičny) nebo zlepšovat zabezpečení a ochranu školy. Na podporu cizojazyčné gramotnosti je dlouhodobě navázán kontakt s polskou střední školou v Dzierżoniówě v podobě výměnných akcí realizovaných z grantových prostředků Pardubického kraje. Poslední akce v této spolupráci nazvané „*Kultura bez hranic*“ se zúčastnilo 40 žáků školy a škola navíc získala nejen potřebné technické vybavení, ale i účelné materiální doplňky pro zájmový divadelní kroužek. V rámci výuky německého

jazyka škola uskutečňuje tematické zájezdy do německy hovořících zemí. Za podpory města Lanškroun a pedagogického týmu žáci každoročně pořádají divadelní představení v rámci volnočasové školní aktivity a zúčastňují se středoškolských soutěží.

Intranetový systém ve škole slouží pro účelné předávání vnitřních informací a aktuality určené většímu počtu pracovníků jsou zveřejňovány na informační tabuli ve sborovně nebo na jednáních pedagogické rady. Vnější informační systém mezi školou a rodiči je realizován pomocí tzv. elektronické žákovské knížky, dvakrát ročně se konají třídní schůzky. V organizaci a chodu školy byly identifikovány i některé problémové oblasti jako odraz kvality kontrolních systémů školy. Jednalo se např. o ŠVP, která nejsou zcela v souladu s příslušnými RVP (blíže viz dále), některé bezpečnostní prvky (umístění prodlužovacích kabelů v učebnách výpočetní techniky nebo hasicích přístrojů) nebo vedení dokumentace (průkaznost realizace ŠVP v třídních knihách, prokazatelnost seznámení všech žáků a zaměstnanců se školním řádem).

Výchovná poradkyně i školní metodik prevence sociálně patologických jevů vykonávají svoji činnost již dlouhodoběji, oba řeší běžné záležitosti vyplývající z náplně jejich funkcí. Prevence sociálně patologických jevů je především realizována prostřednictvím kurzů a besed i ve spolupráci s Policií České republiky. Ze záznamů výchovné poradkyně o její činnosti není vždy zřetelná kontrola eventuálně přijatých opatření.

Ve škole je realizována prevence v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví. K identifikovaným rizikům byla stanovena opatření k odstranění nebo alespoň ke zmírnění možných ohrožení. Evidence úrazů je vedena, z evidovaných úrazů nejsou zřejmé žádné negativní trendy. Jako zásadní ohrožení bezpečného pohybu žáků se však jeví stav zejména některých schodišťových stupňů (nerovnost stupnic) hlavního schodiště školy.

V rámci inspekční činnosti byla sledována široká škála předmětů. Hospitované hodiny matematiky a přírodovědných předmětů (fyzika, chemie, biologie) měly různorodou úroveň. Většina vyučujících volila frontální způsob výuky. V některých hodinách však tato zvolená metoda nevedla k potřebnému rozvoji žákovských dovedností a kompetencí. Jedna vyučující biologie a chemie naopak promyslela stavbu sledovaných hodin tak, aby žáci byli plně a aktivně zapojeni do výuky. Negativním zjištěním však bylo, že mnozí žáci pátého ročníku víceletého vzdělávání zásadně odmítali nabízený rozvoj svých osobností. V některých hodinách matematiky a fyziky byly u žáků zjištěny nedostatky ve zvládnutí základního učiva, u žáků čtyřletého vzdělávání byly zaznamenány i nedostatky ve vědomostech i dovednostech ze základní školy.

Téměř v každé hospitované hodině českého jazyka a ve výuce cizích jazyků převládala rovněž frontální výuka kombinovaná s individuální formou práce žáků, pouze v jednu případně byly aplikovány i efektivnější metody vzájemného učení (peer learningové) a interaktivní provázanost žák - učitel - žák. Z rozhovorů s pedagogickými pracovníky vyplynulo, že si pořizují materiální portfolia podporující výuku cizích jazyků pro následné využití interaktivní tabule. V rámci těchto rozhovorů bylo rovněž zjištěno, že si žáci rozvíjejí své komunikační dovednosti zpracovanými prezentacemi na daná témata nebo vypracovávají ekologické projekty s cílem prohloubení slovní zásoby a osvojení gramatických jevů. Především v hodinách českého jazyka byla zřejmá mezipředmětová spojitost s dějinami, hudební a výtvarnou výchovou. Zároveň byla vysvětlena mezikulturní jazyková provázanost a její vliv na český jazyk. Všichni učitelé jazyků si vedou váhově diferencovanou klasifikaci s dostatečným počtem známek.

V hodinách zeměpisu a informační a výpočetní techniky učitelé vycházeli z individuálních potřeb a možností žáků. Ve všech sledovaných vyučovacích hodinách byla využita výpočetní technika jako podpora k rozvoji příslušných kompetencí, a to nejen k pouhé demonstraci realizovaného učiva, ale také v případě výuky předmětů realizujících oblast informatiky a informačních a komunikačních technologií k přímé práci žáků s technikou. Vyučující využívali softwarových nástrojů k zefektivnění výuky (kontrola a opravy práce žáků na jednotlivých počítačových pracovištích z pracoviště pedagoga nebo využití školského portálu Pardubického kraje v rámci žákovského testování). V případech odpovídající motivace se žáci aktivně zapojovali do výuky, a to nejen při výuce informatiky, ale také v hospitované hodině výuky zeměpisu. Žáci dostávali jednoznačná zadání s využitím mezipředmětových vztahů. K možnému rozvoji čtenářské gramotnosti byla účelně zařazena práce s textem, nastavené pracovní tempo odpovídalo realizovaným úkolům. Získané elementární poznatky žáci dokázali uplatnit při řešení komplexně zadaných reálných úkolů. Vzdělávání směřovalo k rozvoji osobnosti žáků a k naplnění profilu absolventa příslušného oboru vzdělání.

Žáci školy se zúčastňují znalostních soutěží na různých úrovních v přírodovědných a jazykových olympiádách, kde dosáhli v krajských i celostátních kolech předních úspěchů. Rovněž se účastní i soutěží ve sportovních disciplínách jako např. v basketbalu, fotbalu a šachách.

V přijímání žáků ke vzdělávání, v průběhu vzdělávání ani při ukončování vzdělávání nebylo zjištěno porušení principu rovných příležitostí.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

ŠVP odpovídají zápisu oborů vzdělání do rejstříku škol a školských zařízení, nebyly však v souladu s RVP, a to zejména v neúplném rozpracování učiva do jednotlivých předmětů ve 4-letém oboru vzdělání a vyšším stupni 8-letého oboru vzdělání.

V pedagogickém sboru bylo zastoupeno cca 92 % odborně kvalifikovaných pedagogů, přičemž semináře z anglického jazyka vede i rodilý mluvčí. Vzdělávání pedagogických pracovníků je podporováno a realizuje se. K rozšíření odborné kvalifikace 2 pedagogičtí pracovníci studují.

Materiálně technické podmínky jsou v základním rozsahu zajištěny a umožňují realizaci vzdělávacích programů. Přesto zázemí pro výuku chemie absolutně neodpovídá potřebám tohoto předmětu. Za poslední tři roky nedošlo k žádné pozitivní změně, stav tzv. odborné učebny chemie nadále nepřispívá k rozvoji příslušných žákovských kompetencí odpovídajících gymnaziálnímu vzdělávání. Z prostorového uspořádání této učebny vyplynulo, že je značně obtížné dodržovat bezpečnostní opatření a zároveň podporovat přírodovědnou gramotnost žáků. V oblasti vybavení učeben informatiky jsou žákům k dispozici pracovní stanice v počtech umožňujících individuální práci žáků. Pro výuku tělesné výchovy škola disponuje malou tělocvičnou, a jak již bylo výše uvedeno, menším venkovním hřištěm s umělým povrchem. Dále škola na smluvním základě využívá tělocvičny jiných subjektů ve městě. Budova není ve vlastnictví školy, a tak je problematická významnější rekonstrukce některých prostorů s cílem jejich efektivnějšího a smysluplnějšího využití. K rozvoji estetického cítění a hygienických

návyků žáků rozhodně nepřispívá absence šatních prostor a rozmístění šatních skříněk po chodbách školy i ve vstupním vestibulu. Taktéž sociální zařízení (sprchy) pro realizaci hygieny po tělesné výchově je velmi skromné. Vedení školy disponuje koncepcí změn zejména ve sklepních prostorách školy, avšak neudržované, zanedbané a v současné době nevyužívané sklepní prostory (dříve posilovna a keramická dílna) s ohledem na stávající technické a hygienické parametry neumožňují bez větších rekonstrukčních prací vytvoření např. odpovídajících šatních prostor.

Závěry

Činnost školy odpovídá zápisu v rejstříku škol a školských zařízení. V rozsahu možných zjištění v rámci inspekční činnosti lze konstatovat, že byl zajištěn rovný přístup ke vzdělávání. Personální zabezpečení i materiálně technické podmínky umožňují realizaci vzdělávacích programů, problematické je zázemí pro výuku chemie, absence šatních prostor a některá výše uvedená bezpečnostní rizika.

Pro zkvalitnění podmínek a rozvoj žáků škola získává finanční prostředky kromě rozpočtu také z jiných zdrojů, zejména ze spoluúčastí na realizaci projektů, z grantů Pardubického kraje a z finančních příspěvků a darů místních firem. Vedení školy má omezené podmínky pro inovaci a modernizaci školy s ohledem na historický význam budovy školy. Významná je spolupráce se sociálními partnery, která nejen dotváří materiální podmínky pro vzdělávání, ale i podporuje provázanost ŠVP s praxí. Rezervy byly zjištěny zejména v kontrole vlastních činností (viz níže uvedená významná negativní zjištění).

V hospitovaných hodinách matematiky, přírodovědných předmětů a ve výuce jazyků nebyly vždy zastoupeny v dostačující míře aktivizační metody. Výjimkou je zejména vyučující biologie a chemie, která systematicky dlouhodobě usiluje o celkový rozvoj klíčových kompetencí žáků. Odpovědnost k přístupu ke vzdělávání však u některých žáků byla na nižší úrovni. Vzdělávání s využitím výpočetní techniky v zeměpisu a v informačních a komunikačních technologiích bylo názorné, propojené s praxí řešením reálných úkolů a bylo převážně ve vzájemné interakci žák – učitel.

Mezi významná negativní zjištění patří:

- a) stav žákovských šaten a uvedená bezpečnostní rizika (umístění hasicích přístrojů a prodlužovacích kabelů, stav některých schodišťových stupňů hlavního schodiště),
- b) vedení dokumentace neprokazující realizaci ŠVP, neprokazatelnost seznámení všech žáků a zaměstnanců se školním řádem,
- c) nesoulad ŠVP s RVP příslušných oborů vzdělání zejména v rozpracování učiva. nebyly zcela v souladu s příslušnými RVP, a to zejména v rozpracování učiva,
- d) prostorové uspořádání odborné učebny chemie.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 30. 6. 2012 požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky g7zais9, nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 19. 3. 2012
2. Učební plány dobíhajících vyučovaných oborů vzdělání, schválené MŠMT
3. Aktuální platné školní vzdělávací programy
4. Doklady o odborné kvalifikaci (včetně pracovních smluv) pedagogických pracovníků, kteří se ve školním roce 2011/2012 podílejí na vzdělávání žáků (náhodný výběr)
5. Výkazy o střední škole podle stavu k 30. 9. 2009, 30. 9. 2010 a 30. 9. 2011
6. Výroční zpráva školy za školní rok 2010/2011
7. Školní řád s účinností od 21. 9. 2009
8. Rozvrh hodin tříd ve školním roce 2011/2012
9. Třídní knihy platné pro školní rok 2011/2012 (náhodný výběr)
10. Výchovné poradenství – dokumentace a evidence (soubor dokladů bez bližšího určení)
11. Dokumentace školního metodika prevence (soubor dokladů bez bližšího určení)
12. Materiály k bezpečnosti práce a ochraně zdraví (vyhodnocení rizik a přijatá opatření, doklady o školení, revizní zprávy, osnovy školení, kniha úrazů, záznamy o úrazech, protokol o prověrce bezpečnosti a ochrany zdraví apod.)

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele Pardubického inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Pardubicích dne 30. 3. 2012

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Ing. Michaela Vachunová, školní inspektorka

Ing. Michaela Vachunová, v. r.

Ing. Jan Černý, školní inspektor

Ing. Jan Černý, v. r.

RNDr. Antonín Müller, školní inspektor

RNDr. Antonín Müller, v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Lanškrouně dne 6. 4. 2012

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

RNDr. Věra Šverclová, ředitelka školy

RNDr. Věra Šverclová, v. r.

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.